

Az ijesztő hasonlat

Szépen tagolt versre készültem, ez volt az, amíhez nem maradt mégse kedvem: vázolni, hogyan élek bele valami gépezetbe, tisztázhatatlan elegybe, ha úgy tetszik, amiben egy idő után, s az addigi időket nevetségessé téve, mind, ami

magamnak magam voltam addig, nem hiszek, nem is az a hely, tér, anyag, állapot, folyamat az — „maga az élet, úgy amúgy” —, ami ezt várna, amiben ezt lehetne.

és akkor

az ellentétel, egy madár (most, mint minden

stilizációban, meg kellett volna feledkeznem róla, hogy nem egy madár van, de több, és ez szinte megint gépezetté, eleggyé stb. teszi a kényszerű tisztázottságot, „a világ ellentétét”, már ha az, s ha ekképp az egész vállalkozás

kivihető lett volna) (klisé? félreütöttem: később ezt akkor már nem is említem, vagyis megint valami vállalkozás levezetéséig jutunk így csak), egy madár, akivel néma órákat töltök, egykori hosszú, kiméretlen idejű napok

helyett, de hát tíz és fél év telt el, ez „annyi minden . . .!” s maga az, ami „csak egyetlen” volna, mint aztán ez itt végül, aztán végül az is csupa tagolódás, kitekintés — kényszerűen, érdeklődve etc. —, tehát

a Nagy Ellentét, amit fel sem foghatok, ez a néma és semmit külön nem célzó együttlét, ez a valódibb meglét, amire a nap felfut, ahonnét lefut, egy óra, másfél, nem csinálunk semmit, járkalunk a szobában,

megállunk a kályhánál, Ő vállamon, élvezi a csempék melegét, lemegy, nézni magát a forgószek fél lábáiban, vagy Utrillo-albumom lapozgatom, s őriz engem a vállamon, elhasal, elalszik, később

elröppen, lemegy a szőnyegre, kölest
szemelget, mindenféle koszt, aztán az ágyra
fekszem fel, ott van a nyakamban, a karomon,
egy sötétebb sarokban, néz, előre néz, én
oldalról nézem a szemgolyója fényét-fakóját,

és így ovább, és ez valóban van, legalább,
szemben vagy nem szemben azzal, ami az az élés
„bele a . . .”, „amiben már, lassan kiderül, nem hiszek”,
s hogy ne lenne — és nem lesz, ez felfoghatatlan,
kicsit gondolati, kicsit öngyötrésnek

látszó metszést, törést, többletet ad
annak, hogy most még, s ennyire mindennél inkább
vagyunk, hangsúlyozom újra, hogy ezt írom.
(Kifelejtetek egy sor dolgot: hogy nem utazom
Miatta sehová, a Föld országait térképemen

lassan átszínezhethetném, mint egy terjedő
birodalom elégedett, de meg nem elégülhető
szemlélője: Japán, Litvánia, Moszkva — a
Szovjetunió számos vidéke még —, Erdély,
Görögország, Ausztria, NSzK, Svájc,

Hollandia, Svédország, Anglia, Írország,
az Egyesült Államok, Kuba, Ausztrália,
Mallorca — Spanyolország talán Czibor
városa, Barcelona még, s így tovább, mind,
ahová nem mentem Miatta; ja, persze,

Nyugat-Berlin-Ës-Onnét-Szanaszéjjel, s
Seattle, Morris Graves festő menedéke — ő
a nagy Vak Madár Művésze, et cetera. Hogy
nem költöztünk Miatta — Miattuk, emlitem
csak melleleg — legalább egy szobával

nagyobb lakásba; Ők ezt a helyet itt úgy
megszokták, életre-halálra alkalmasint.)
Itt vezethet át a vers, ami végül lett mindebből,
a címben jelzett lényegjéléhez, mely
felkelthette az érdeklődést s fenntartotta a várakozást.

Vagyis: aztán Ő visszamegy magától a kalitkába.
(Pár év még, meghal, és itt leszek „teljesen
egyedül”, ha úgy vesszük, ha nem úgy vesszük, nem.)
(Leszek-e, meg hasonló kérdések, legyen-e, miért
fohászokodjam, s ezek.) De csak a lakás terei:

*elgondolom: a könyvespolcok, melyek oduiba
évekkel ezelőtt Ő bevette magát, makacsul, tőlem
elhúzódva, küzdeni kellett, hogy lejjön este,
vagy: ahogy hat-hét nyáron át is, néha öt hónapig,
tojt és kotlott, tojt és kotlott, kézből etethettem,*

*és jóformán semennyi időt sem akart rám pazarolni.
Meg még rengeteg minden. Rohant vissza a
tojásaihoz, lázas örületben tett-vett, a semmiért.*

A —

*— semmiért? És itt lehetne hirtelen rántással
kibontani az Ijesztő Hasonlatot. De valami elvette*

*tőle a kedvem, ettől. Vagy nagyralátóbb lettem.
(A hasonlat ez lett volna: „Igaz, a semmi
volt az, talán, ami kettőnk közt volt, a nagy kapocs,
együttlétetek, s így, ám nem ugyanez . . .” Pontosabban:
„ . . . nem annak hasonlata-e . . .” Jobban: „ . . . nem arra*

*kell rájönnöm ebből, hogy köztem s bárki közt
szintugyanaz van?” Születés, halál, fontos
tevékenység, együttlét, becses idő, csak ő, csak
ő, csak én, csak én, csak te, csak te, csak mi,
csak mi — nem ez? De valami több lett belőle,*

*ebben a versben) (ebből a versből). Mintha
ott lennék mégis Seattle-ben, mondjuk, és vakon
— vagy Barcelonában meccsrészeket konfettiznénk
le az ablakon — néznék amaz Utazás Lehető Célja
felé, ahol van Valaki, lehetne legalább, hogy*

nálam mindezt valóbban értené.

